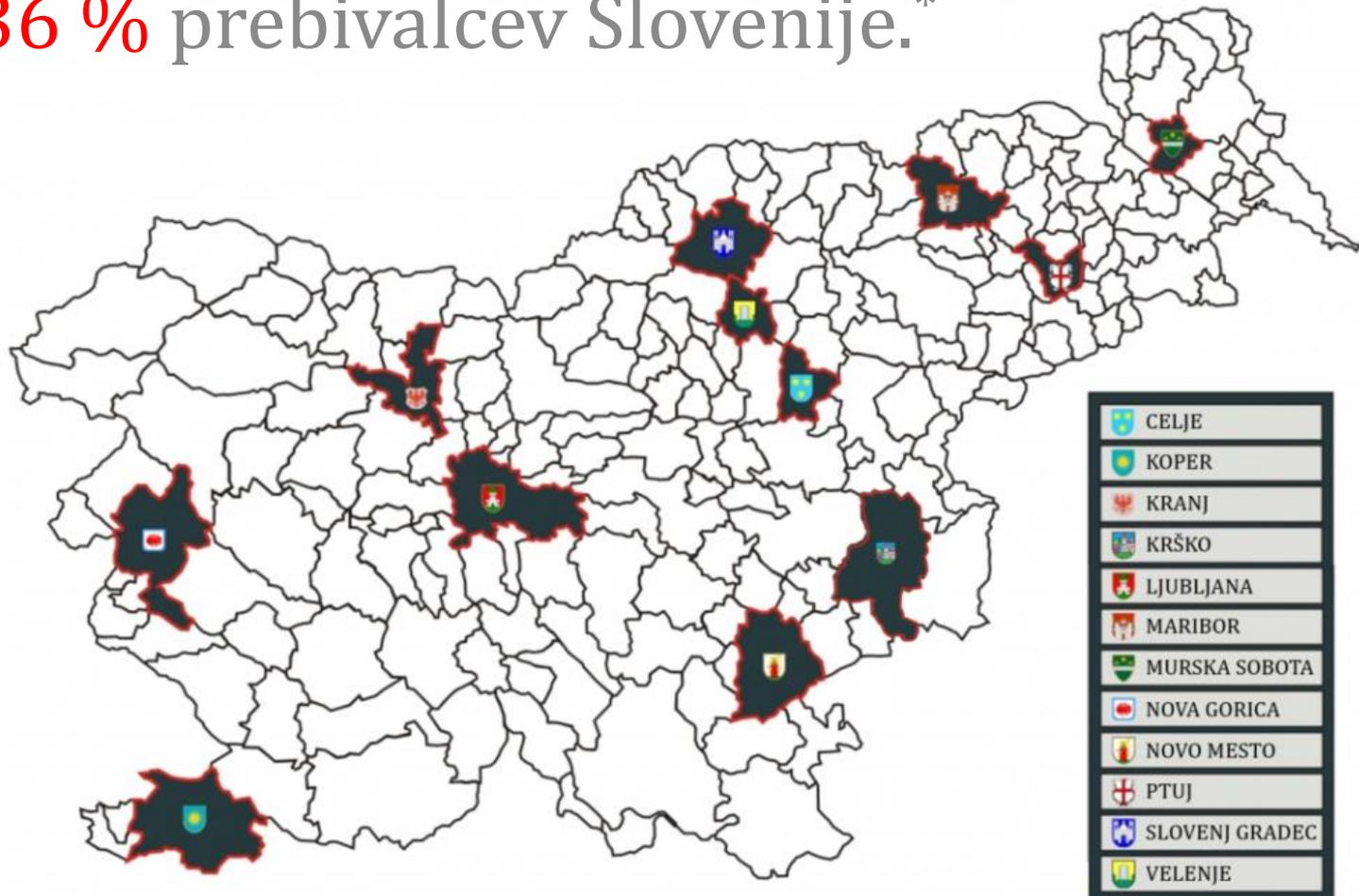


Posodobitev Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (NEPN) in vloga občin

Predstavitev pogledov mestnih občin
Izidor Jerala
Mestna občina Novo mesto, ZMOS

Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, velika sejna dvorana
Ljubljana, 14. 6. 2018

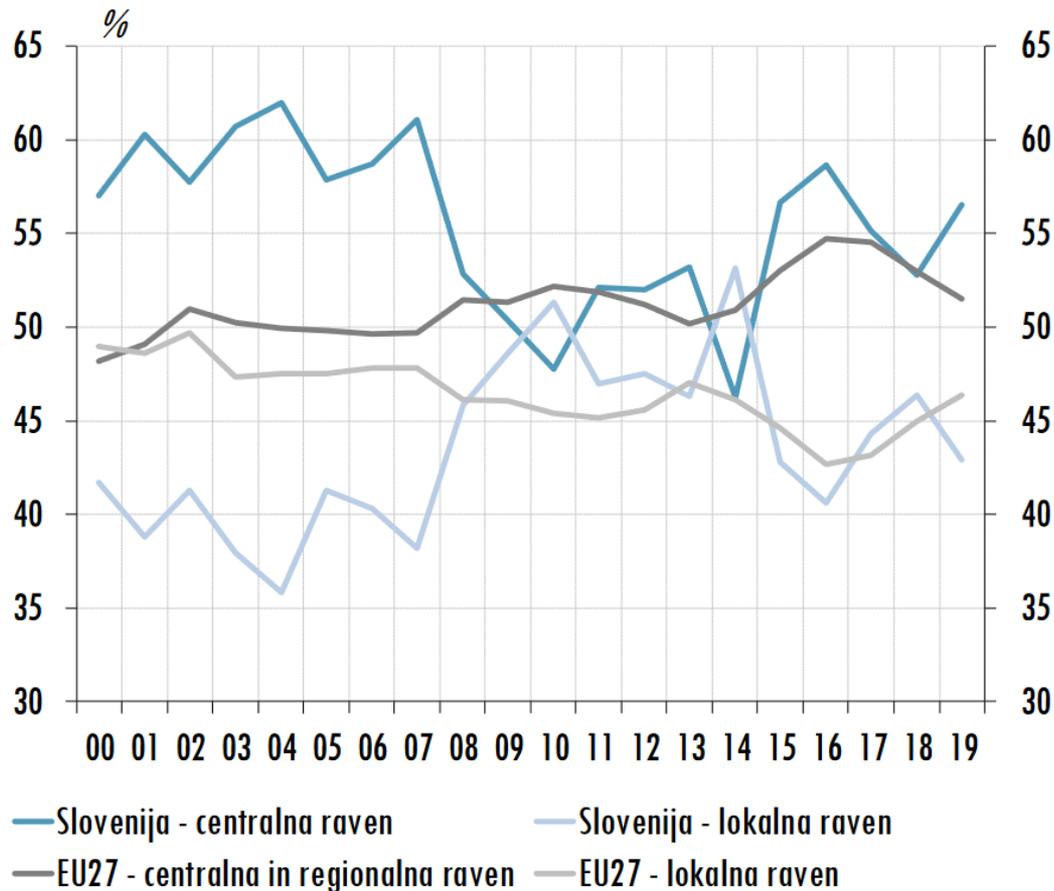
V letu 2023 v mestnih občinah
živi **36 %** prebivalcev Slovenije.*



*Vir: SURS, Prebivalstvo po spolu in po starosti, občine in naselja, Slovenija, letno -2023

NEPN je pomembna investicija sektorja države. Verjetno je, da ga bo **40 do 50 % izvedla lokalna raven!**

Slika 1.13: Delež skupnih investicij sektorja država



*Vir: Republika Slovenija, Fiskalni svet, Javne investicije v Sloveniji: gibanja, struktura in izzivi, april 2021

NEPN je tako celovit nacionalni načrt, da mora:

1. preseči administrativne meje državne izvršilne oblasti in
2. poseči v državne, vladne, resorne, lokalne in druge javne politike, strategije in načrte.

Energetski zakon (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS)

24. člen
(Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt)

(1) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt (v nadaljnjem besedilu: NEPN) v skladu s 3. členom Uredbe 2018/1999/EU **pripravi ministrstvo, pristojno za energijo**, in ga predloži vladi v sprejem.

(2) Projekti in ukrepi določeni v NEPN so **v javnem interesu** z vidika energetske in podnebne politike.

NEPN bo moral poseči v resorno normativno okolje!

Pri oblikovanju in pripravi predpisov je treba upoštevati naslednja načela Resolucije o normativni dejavnosti - ReNDej (Uradni list RS, št. 92/07 – UPB)

- *Načelo potrebnosti pravnega urejanja*

Načelo potrebnosti pravnega urejanja področja postavlja pred zakonodajalca (normodajalca) nujnost poglobljene analize politike (ki se uvaja na novo ali spreminja in dopolnjuje), iz katere izhajajo vprašanja, ki jih je treba urediti, vzroki za nastanek problemov, natančno določeni cilji in načini urejanja. Pri tem se odločitve za urejanje s predpisi sprejemajo restriktivno, to je samo v primerih, ko se oceni, da z drugimi vrstami ukrepov zastavljenih ciljev ni mogoče doseči ali zagotoviti njihovega izvrševanja.

- *Načelo samoomejevanja*

Načelo samoomejevanja zahteva od zakonodajalca odgovorno odločitev za urejanje družbenih razmerij s predpisi in s tem poseganje v družbena razmerja in človekove pravice in svoboščine le v obsegu, ki je nujno potreben za doseg zastavljenih ciljev (legitimnost cilja, upravičenost posega).

- *Načelo sorazmernosti*

Načelo sorazmernosti zahteva presojo upravičenosti oziroma nujnosti, primernosti in proporcionalnosti predpisovanja obveznosti (dolžnosti) z urejanjem družbenih razmerij in poseganjem v pravice in svoboščine za doseganje ciljev, ki jih ni mogoče doseči z drugimi blažjimi posegi.

- *Načelo odgovornosti*

Načelo odgovornosti normodajalca predpostavlja ravnanje organov po pravilih stroke ob prevzemanju politične odgovornosti za pravilnost sprejetih politik in uresničitev zastavljenih ciljev, spoštovanje hierarhije pravnih aktov, sistemizacije prava in nomotehnik.

- *Načelo določnosti*

Načelo določnosti zahteva pripravo splošno razumljivih in jasnih predpisov, kar zagotavlja pravno varnost, zaupanje v pravo in enakost pred zakonom ter onemogoča različno tolmačenje oziroma uporabo predpisov v praksi.

- *Načelo dostopnosti*

Načelo dostopnosti predpostavlja obveznost organov, da zagotovijo čim širše seznanjanje s predpisi v razumnih uveljavitvenih rokih, ki so le izjemoma krajši od z Ustavo določenega uveljavitvenega roka, omogočijo pridobitev oziroma vpogled v predpis ter dostop do ažurnih in enostavnih registrov veljavne zakonodaje.

- *Načelo odgovornosti*

Načelo odgovornosti normodajalca predpostavlja ravnanje organov po pravilih stroke ob prevzemanju politične odgovornosti za pravilnost sprejetih politik in uresničitev zastavljenih ciljev, spoštovanje hierarhije pravnih aktov, sistemizacije prava in nomotehnike.

- *Načelo določnosti*

Načelo določnosti zahteva pripravo splošno razumljivih in jasnih predpisov, kar zagotavlja pravno varnost, zaupanje v pravo in enakost pred zakonom ter onemogoča različno tolmačenje oziroma uporabo predpisov v praksi.

- *Načelo dostopnosti*

Načelo dostopnosti predpostavlja obveznost organov, da zagotovijo čim širše seznanjanje s predpisi v razumnih uveljavitvenih rokih, ki so le izjemoma krajši od z Ustavo določenega uveljavitvenega roka, omogočijo pridobitev oziroma vpogled v predpis ter dostop do ažurnih in enostavnih registrov veljavne zakonodaje.

Pričakovanja Mestnih občin:

1. Prenos odgovornosti za pripravo NEPN na organ, **ki lahko vpliva na posamične resorje in lokalno samoupravo** – Vlada RS oz. njena služba, ki je odgovorna za koordinacijo razvojnih strategij.
2. **Vključujoča** priprava NEPN, oblikovanje timov, ki presegajo administrativne in strokovne razmejitve.
3. **Opolnomočenje** lokalne samouprave in drugih deležnikov (tehnična in strokovna pomoč).
4. Rešitve NEPN morajo biti **strokovno utemeljene** na podlagi poglobljenih multidiscilarnih analiz in ocen posledic posameznega predloga.
5. Dolgoročna finančna **indikativna alokacija javnih sredstev** namenjenih izvajanju načrta (podlage za načrte razvojnih programov in dolgoročne strategije do 2030 in 2050).
6. Vzpostavitev **učinkovitega merjenja doseganja ciljev z mehanizmi za hitro prilagajanje**.

Izkušnje Mestnih občin z velikim projektom, ki presega administrativne in strokovne razmejitve:

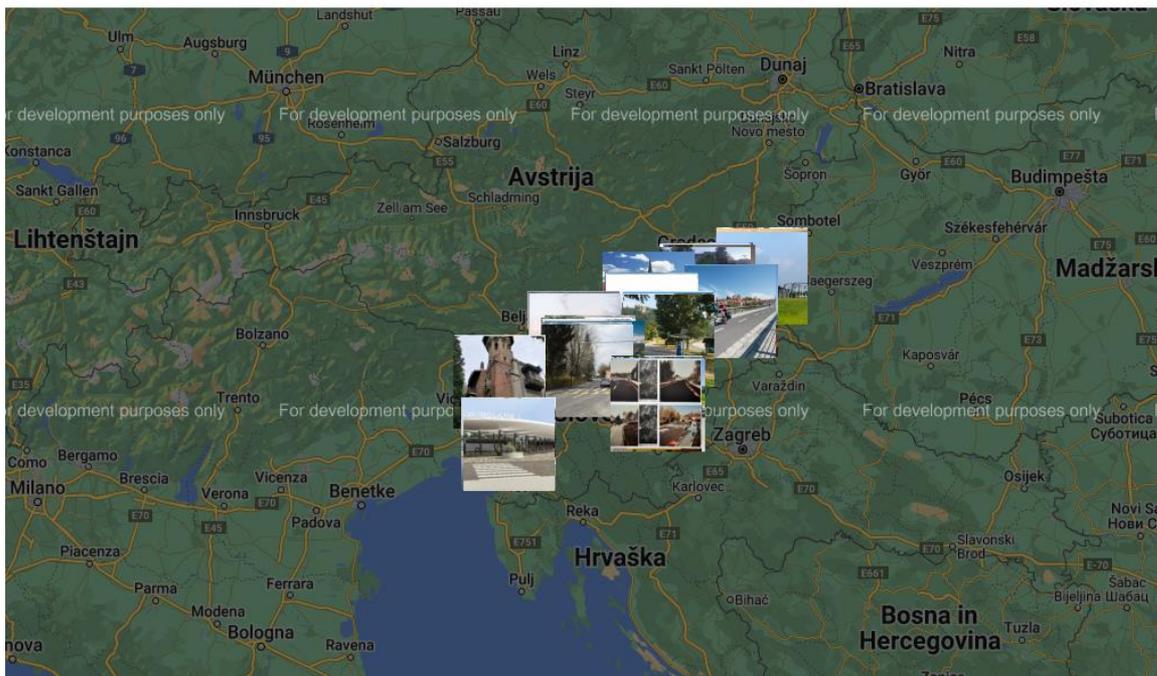
CELOSTNE TERITORIALNE NALOŽBE V PROGRAMSKEM OBDOBJU 2014–2020

<https://www.zmos.si/ctn/projekti-ctn-v-sloveniji/>

Celostne teritorialne naložbe (CTN) so orodje za izvajanje teritorialnih strategij na celosten način. Te naložbe niso ukrep ali prednostni podcilj operativnega programa, temveč omogočajo državam članicam EU, da izvajajo operativne programe medsektorsko in pridobivajo sredstva iz številnih prednostnih osi, enega ali več operativnih programov, s čimer zagotovijo izvajanje celostne strategije za posamezno območje. Mehanizem CTN je namenjen uresničevanju ciljev trajnostnih urbanih strategij mestnih občin, za kar je zagotovljenih približno 139 milijonov evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada in sredstev iz proračuna Republike Slovenije. ZMOS deluje v vlogi posredniškega organa za izbor operacij CTN.

PROJEKTI CTN V SLOVENIJI

Projekti mestnih občin, ki so v okviru mehanizma CTN prejeli odločitev o podpori



CTN v številkah:

273.314.798,89 EUR - skupna vrednost vseh potrjenih projektov

139.871.420,11 EUR - vrednost odobrenega sofinanciranja CTN

89 - izdanih odločitev o podpori - potrjenih projektov mestnih občin

Hvala za pozornost!



Mestna občina **Novo mesto**
Municipality of **Novo mesto**



Urad za prostor in razvoj | Office for Spatial Planning and Development

Izidor JERALA

podsekretar za prostorsko načrtovanje | Undersecretary for Spatial Planning

N: Seidlova cesta 1, SI - 8000 Novo mesto
E: izidor.jerala@novomesto.si
W: www.novomesto.si
T: +386 7 39 39 312
